

Zkušený advokát: Vláda otevírá cestu k novodobé cenzuře

parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Zkuseny-advokat-Vlada-otevira-cestu-k-novodobе-cenzure-744499

Karel Výborný

16.10.2023 11:32 | Rozhovor

Návrhy změn mediálních zákonů ze strany současné vlády nemají nic společného s odborností. Myslí si to alespoň advokát a spoluzakladatel právního institutu Pro Libertate Tomáš Nielsen. Podle jeho slov vládní představitelé nebudou schopni nikdy předkládané změny podpořit ani jediným odborným argumentem, protože tématu mediálního práva prostě nerozumějí. „Vláda nepředložila nic, co by v oblasti regulace médií znamenalo jakoukoliv změnu. S výjimkou absurdního a nic neřešícího zvýšení televizních a rozhlasových poplatků,“ říká Tomáš Nielsen, podle kterého se navíc televizní a rozhlasové poplatky stávají pro podnikatele novou daní za zaměstnance. „Je pravda, že se vláda pokusila do novel vnést prostor pro cenzuru a téměř jí to vyšlo, ale snad se nám povedlo na tuto zdánlivou maličkost upozornit a tento pokus jí nevyjde,“ říká v rozhovoru pro ParlamentníListy.cz.

Sdílej

Foto: Archiv Tomáše Nielsena

Popisek: Advokát, zakladatel Zdravého fóra Tomáš Nielsen

Jako právník se mimo jiné specializujete také na mediální legislativu. Jak hodnotíte rozhodnutí kabinetu Petra Fialy narušit stojaté vody a pokusit se prosadit změny také v mediální regulaci. Byl takový krok skutečně nezbytný a potřebný?

Říkáte, že vláda Petra Fialy narušila stojaté vody v oblasti mediální regulace? Média o tom píší jako o něčem zásadním. Ale reálně? Vláda nepředložila nic, co by v oblasti regulace médií znamenalo jakoukoliv změnu. S výjimkou absurdního a nic neřešícího zvýšení televizních a rozhlasových poplatků. Vládní návrh novely mediálních zákonů nemůže mít podporu nikoho, kdo se této oblasti opravdu věnuje. A pokud se mýlím, dejte mi prosím vědět. Ve chvíli, kdy vláda navrhuje změnu zákona, měly by být pro média zásadním zdrojem důvodová zpráva. Tak si ji přečtěte. Vláda vůbec netuší, k čemu jí navrhované změny ve veřejnoprávních médiích povedou. Jediné, co návrh novely z dílny ministra Baxy obsahuje, je zvýšení rozhlasových a televizních poplatků a otevření prostoru k relativizaci úkolů veřejnoprávních médií, tedy k něčemu, co se nebojím označit jako cestu k novodobé cenzuře. Ne, tento krok vlády není nezbytný, není potřebný, je absurdní a z hlediska svobody slova je podle mě nepřípustný.

Čekal jste, že se vládní pětikoalice pustí do tak kontroverzních legislativních změn? Vždyť předchozí vlády sice změny naznačovaly, ale nikdy se k nim neodhodlaly...

Vládní návrhy ve skutečnosti nejsou nijak kontroverzní. Vláda neřeší vůbec nic složitého. Jen velice hloupě navrhuje zvýšení poplatků. Je pravda, že se navíc pokusila do novel vnést prostor pro cenzuru a téměř jí to vyšlo, ale snad se nám povedlo na tuto zdánlivou maličkost upozornit a tento pokus jí nevyjde. Pro čtenáře je důležité to, že změny v mediálních zákonech tak, jak je navrhuje současná vláda, jsou výsledkem absolutního diletantství. Zajímalo by mě, kdo na Ministerstvu kultury na tomto návrhu pracoval. Sám jsem se za

posledních 25 let v rámci odborných společností účastnil mnoha diskusí o povaze veřejnoprávních médií a jejich roli ve společnosti. Diskusí za účasti zástupců veřejnoprávních médií celé Evropy. Právní legitimita poplatků za možnost přístupu k veřejnoprávním médiím historicky souvisí s tím, jak média fungovala v minulosti. Vysílat mohl jen ten, kdo měl přístup k omezenému přírodnímu zdroji – ke kmitočtům. Návrhy změn mediálních zákonů ze strany současné vlády nemají nic společného s odborností. A jejich předkladatelé nikdy nebudou schopni je podpořit ani jediným odborným argumentem. Protože tématu mediálního práva prostě nerozumějí.

Na veřejnosti nejvíce protřásanou změnou je navýšení koncesionářských poplatků, kterými chce vláda zohlednit veřejnoprávním médiím růst provozních nákladů způsobených vysokou inflací. Co si o tom myslíte?

Je to absolutní nesmysl a vůbec se nedivím komerčním televizím, že proti tomuto návrhu protestují. Nechápu, proč si novináři, kteří by měli být tzv. hlídacím psem demokracie, nepřečtou aspoň důvodovou zprávu k návrhu změn ve výši poplatků. Vždyť v této zprávě není nic, co by navýšení poplatků reálně odůvodňovalo. Základní otázkou musí být, za co mají lidé a firmy poplatky veřejnoprávním médiím platit. Co je ta „veřejná služba“? StarDance, seriál Osada nebo Reportéři ČT? Ministr Baxa tyto otázky v důvodové zprávě naprosto ignoruje. Dokonce se snaží tvářit, že ČT i ČRo fungují ekonomicky správně a je třeba přihlížet jen k nárůstu externích nákladů. Aniž by vůbec popřemýšlel o efektivitě toho, kolik lidí veřejnoprávní média platí nejen ve mzdách, ale i v odměnách na základě smluv s „externisty“, jaké mají majetky v pozemcích. Absurdnost hospodaření veřejnoprávních médií je podle mě naprosto jasná. To, že to nezajímá politiky, mě nepřekvapuje. Ale jak je možné, že to, až na pár výjimek, nezajímá novináře? Jak je možné, že nikomu nevadí, že zvýšení rozhlasových a televizních poplatků odůvodňuje Ministerstvo kultury takto: „Od roku

2012 přitom Česká televize dosahuje stabilních výsledků ve sledovanosti, za posledních deset let se stala šestkrát nejsledovanější televizí v ČR.“ Jako právník mohu říci jen to, že budu první, kdo se postaví na stranu TV Nova a FTV Prima s tím, že novela zákona o poplatcích zcela nepříjemně zasahuje do hospodářské soutěže na mediálním trhu. Lze to říci i jinak. Pokud máte zcela nefunkční, neekonomický systém, nenapравíte ho tím, že do něj nalijete ještě více peněz.

Kromě toho vláda rozšiřuje okruh přístrojů, ze kterých se budou platit koncesionářské poplatky, také na mobilní telefony a tablety, na kterých lidé čím dál častěji poslouchají rádia nebo sledují televizi. Je to podle vás správná odpověď na technologické změny ve společnosti?

Je naprosto jasné, že to není správná odpověď. Televizní a rozhlasové poplatky byly historicky nastaveny jako jakási platba za dostupnost veřejné služby médií, bez ohledu na to, zda ji konkrétní poplatník užívá nebo ne. I když to bylo vždy chápáno jako nespravedlivý model, protože platit museli i ti, kdo reálně služby veřejnoprávních médií nevyužívali, právně bylo možné tento model vysvětlit, protože ČT i ČRo měly přístup k velmi omezenému přírodnímu statku, k frekvencím. Dnes ale žijeme v jiné době. A vláda svým návrhem vlastně dává za pravdu nám všem, kdo říkáme, že nyní by za služby České televize a Českého rozhlasu měli platit jen ti, kdo je reálně využívají. Protože argument, že ČT a ČRo přecházejí s výkonem své „veřejné služby“ na internet, neznamena, že budeme platit i za dostupnost jejich programů na internetu, ale že dřívější logika médií veřejné služby už neplatí. Protože na internetu mohou vysílat i ministerstva a jiné úřady, protože na internetu neexistuje veřejný zájem na financování dostupnosti tak, jako existoval dříve.

Fotogalerie: - Interpelace na Fialu

Velké dopady budou mít změny v koncesionářských poplatcích také na podnikatele. V čem podle vás spatřujete největší úskalí těchto chystaných novinek?

Pro podnikatele se televizní a rozhlasové poplatky stávají novou daní za zaměstnance. Navrhovaná novela totiž ve vztahu k zaměstnavatelům vůbec neřeší přístup ke službě veřejnoprávních médií. Takže například zemědělský podnik, který zaměstnává dvě stě padesát lidí na poli, v kravínech, v mlékárnách, na jatkách apod. zaplatí čtyřicetipětinásobek poplatku. Platit budou navíc za lidi, kteří si své poplatky zaplatí i sami za sebe. Zaměstnavatelé navíc pod novou sankcí budou muset České televizi i Českému rozhlasu hlásit veškeré změny v počtu zaměstnanců. A i když možná ministr kultury nebo předseda vlády bude tento můj názor zpochybňovat argumentem, že taková povinnost platí jen v případě, že počet zaměstnanců ovlivní výši poplatku, podle mě to návrh zákona takto neříká. Novela zákona prostě ukládá zaměstnavatelům hlásit změny. Nový model může být pozitivní snad jen pro zaměstnavatele s maximálně pěti zaměstnanci, pokud nepronajímají auta nebo jiné dopravní prostředky. Ti tuto daň ze zaměstnanců nebudou muset platit. Zaplatí si prostě „jen“ za mobil, televizi nebo jiný přístroj, který umí přijímat internetový signál.

V souvislosti s novelami mediálních zákonů mluvíte také o otevřeném útku na objektivitu médií. Co vás vede k takto silným slovům?

Nejde o silná slova. Jde o fakt. Vláda do novely zakomponovala změnu, o které se zatím vůbec nemluví. Do zákonů o České televizi a o Českém rozhlase chce v části, která mluví o objektivitě, vyváženosti, nestrannosti a o svobodném vytváření názorů, vložit nové výkladové pravidlo. A to, že tyto základní hodnoty liberální demokracie budou veřejnoprávní média vykládat v souladu s principem „odpovědného přístupu“. Ani důvodová zpráva k novele neuvádí, jak si pojem tohoto „odpovědného přístupu“ vykládat. A byl bych opravdu překvapen, kdyby kterýkoliv skutečně zkušený právník veřejně vyvrátil můj názor, že tato pasáž otvírá prostor k cenzuře.

Jak se zdá, vláda využije svou parlamentní většinu a zákony nakonec prosadí. Nebo snad vidíte naději v to, že se tuto legislativu podaří ještě zastavit či změnit?

Anketa

Má smysl pořádat v nejbližší době další demonstrace proti vládě?

Má

93%

Nemá

5%

Nevím / Je mi to jedno

2%

hlasovalo: **31910 lidí**

Podle mě zrovna toto téma nepatří mezi zásadní marketingové priority vládní pětikoalice. Už jen proto si myslím, že tady šance novele zabránit je. I mezi poslanci vládních stran jsou stále lidé, které zajímá podstata problémů. Problém vidím ve dvou věcech. První je, že musíme opravdu důsledně chránit povinnost veřejnoprávních médií fungovat objektivně. A nesmíme připustit jakoukoliv relativizaci této povinnosti, k čemuž přesně směřuje novela ministra Baxy, o níž jsem mluvil výše. A druhou je, že pokud chceme Českou televizi a rozhlas opravdu změnit k dobrému, musíme se reálně zabývat jejich fungováním, jejich náklady a jejich přínosem.

Především Česká televize byla v posledních letech častým terčem kritiky především za přístup ke zpravodajství. Vidíte naději na změnu, například s příchodem nového generálního ředitele?

Česká televize ztratila punc objektivity v okamžiku, kdy si ji fakticky zprivatizovali konkrétní lidé. Reportéry Marek Wollner, Otázky Václava Moravce pan Moravec, 168 hodin Nora Fridrichová. Problém ale zdaleka není jen ve zpravodajství. Copak dává smysl, aby veřejnoprávní televize platila z poplatků lidí pořady, jako je StarDance? Pokud jde o vaši otázku. Mohu věřit, že si nový pan ředitel přečte závěry Rady ČT za posledních několik let a nebude pokračovat v absurdních excesech, které kryl jeho předchůdce. A i když má jistě právo nejprve něco ukázat, než se na něj strhne vlna kritiky, jsem v tomto směru spíše skeptik. Moc nevěřím tomu, že by pan Souček našel odvahu opravdu zkoumat, za co a na co ČT vynakládá peníze, že by vytvořil například kulatý stůl k veřejné diskusi o tom, jakou roli Česká televize hraje a jak obnovit její objektivitu.

Přestože jste v červnu odešel ze strany PRO 2022, jak se zdá, pokračujete ve své veřejné angažovanosti, je tomu tak?

Samozřejmě. Moje veřejná angažovanost nezačala založením strany PRO. Už na přelomu března a dubna 2020 jsem veřejně vystupoval proti porušování práva, už tehdy jsem se zapojil do veřejného života a politiky. Tématům ochrany soukromí, lidských práv a podobně jsem se ale věnoval vždy. To nakonec ukazuje například i rozhovor, [který vyšel na portálu ePravo.cz](#) již v roce 2016.

Na politiku jste plně zanevřel nebo ještě uvažujete o nějaké jiné formě své politické angažovanosti? Je vám blízká nějaká jiná politická strana?

Politika nejsou politické strany. Pokud se rozhodnete vystoupit se svým názorem veřejně, jste v politice. A rozhodnutí vystoupit se svým názorem veřejně jsem udělal na přelomu března a dubna 2020. Od té doby se mi, a dnes už mohu naštěstí říci, že nám, povedlo vybudovat respektovanou značku Pro Libertate. Právní institut, který se vyjadřuje k veřejným tématům, který se drží odbornosti, který představuje jakousi „nepolitickou politiku“. A který bojuje za skutečné hodnoty liberální demokracie. Každá politická strana, která dává přednost odpovědnosti jednotlivce před regulací ze strany státní moci, která hájí principy demokratického právního státu, která respektuje podřízenost státní moci lidem, která je proti federalizaci Evropské unie a proti snahám o další omezování práva veto, která je proti článku 10a ústavy a souhlasí s obnovením původního znění článku 10 Ústavy ČR, je mi blízká.

Psali jsme:

Zděšení. Soud soudil Okamurovu politiku. „Ale kdyby hájil Green Deal a Ukrajinu...“

Koncesionářské poplatky! Toto nevystoupilo na povrch. Právník se zhrozil. Poté i soukromník

Průlom! Odškodnění za covid. Vláda bude vzdorovat, ale... Právník Nielsen radí, co dělat

Radil státu za covidu. Už se ví jak. Ostuda roste

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

131-981500247/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete.
Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

reklama

Článek obsahuje štítky

[cenzura](#) , [ČT](#) , [Fiala](#) , [poplatky](#) , [vláda](#) , [Nielsen](#) , [fakta a dezinformace](#)
 , [Pro Libertate](#)

autor: [Karel Výborný](#)

Jan Hofmann byl položen dotaz

válka v Izraeli

Dobrý den, pane poslanče. Myslíte, že se nás nějak dotkne válka mezi Izraelem a Hamásem? Myslím nepřímo, jako třeba válka na Ukrajině. Budeme přijímat uprchlíky? A co mě taky překvapilo je stav Izraelské armády. Jak to, že je tak dobře vybavena? Přeci jen to musí stát peníze a říkám si, kde je vzala...

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 11

Další články z rubriky

15:00 Na zbraně, to peníze najdou. Na léky... Konečná k českému skandálu

Jak vidí situaci v Izraeli? A co říká na následné „oslav“ i v některých západních zemích? I o tom v...

4:44 Izrael je lákán do pasti. A velká chyba Hamásu. Jan Schneider ví, co bude

15:55 Seberou vám peníze a dají je teroristům. To je politika EU.

Šichtařová je ráda, že spadly masky

11:50 „Střet civilizace pokroku a svobody s osmým stoletím“.

Prolomené hradby a tragické selhání EU

8:18 Dobré skóre vlády? Dělá si Fiala z lidí srandu? Dvě procenta, připomněl Okamura důvěru vládě

23:59 Poslanec a lékař o zdravotnictví pod ODS a TOP 09: Predátoři dobře vědí, jak přinutit lidi platit